

Vrbovce září 2012

Seminář přírodního stavitelství

Šárka Dittrichová, rezonancepraha@gmail.com

Osada

Byla jsem na semináři ve Vrbovcích. Byl skvělý. Tak by mohla začít krátká reportáž z akce Slaměnné domy. Je jasné, že když si někdo zaplatí 2000 korun, tak už jde celému programu hodně naproti. Ale teď nebudu chvíli mluvit o programu ani o obsahu semináře, ale o osadě ve Vrbovcích. Spali jsme kde se dalo. V jurtech, v autech, venku, ve stanech a všude bylo krásně. Bílé Karpaty mají zvláštní poddajlivou podmaninovitost mírně zvlněných kopců, které Čechovi připomínají Pavlov a Dívčí hrady, ale jsou Slovensky divočejší ... možná zaostalejší... ale ani to není to správné slovo, protože všude kolem jsou sady plné těch nejsladších švestek, které jsem kdy jedla, sady a louky plné andělských světél a ocunů... snad jsou ... panenštější a rozlehlejší, takže uvedou naši duši do pomalého a kolébavého zapomnění. Místní obyvatelé bohorovně sbírali švestky a trochu úkosem pokukovali po 25 vetřelcích, kteří se zdaleka přijeli na seminář učit se něco, co už je známé co Vrbovce existují: tedy že člověk a příroda nejsou od sebe oddělitelní.

O čem byl seminář?

O všem, co potřebujete vědět ke stavbě vlastního přírodního obydlí. Ovšem takového, do kterého přes všechnu tu romantiku původních materiálů a technik a postupů nepoteče, nebude zapáchat lanolýnem z ovčí vlny, nebude do něho prosakovat spodní voda a nebudou praskat okna, protože stavba není řádně zavětrovaná. Všechno jsme nejen slyšeli (však víte, jak informace tečou jedním uchem dovnitř a druhým ven), ale na všechno jsme si mohli sáhnout. Mj. celý arzenál zednických lžicí podle cenových kategorií od japonské za 1200 po polskou za 300. A většinu věcí si bylo možné na místě koupit, byla to obrovská motivace dotýkat se těch věcí přímo při práci.

Jurta

Zážitkové bydlení

Že je jurta úžasný prostor k životu se musí vyzkoušet na vlastního člověka. A nejen to. Spolu s magií Bílých Karpat má skvělý terapeutický účín, těžko říci, zda je to hlínou, půdorysem, výhledem z okna nebo vším dohromady.

Vynálezy:

Spousta inspirativních vynálezů od solárního vaříče po ohřívače vody, vodíkové spalovače do automotorů, elektrické skůtry, zalévače zelených stěn, bioplynové elektráren, to vše bylo najednou možné spojit pod jednu střechu, do futuristického plánu ostrovních domů, které jednou provždy rozetnou gordický uzel závislosti na udržitelných zdrojích, jejichž ceny a suroviny drží v rukou lidé, kteří nedělají z této planety bezpečné místo. Ale také to byl námět k zamyšlení, kam se poděli všichni ti vynálezci a jaký byl a je osud jejich vynálezů, a také kam se dostala naše vlastní kreativita, naše schopnost hrát si a tvořit.

Petr

Je mnohoznačný stejně jako jeho osada. Zvláštní hybrid zbojníka, vynálezce, vizionáře, praktika a tahouna. Trochu jak ze Shakesparovy Snu noci svatojánském o Klubkovi, který poté, co už měl asi čtyři role ještě vykřikl "A lva chci taky". I Petr je zaměřený do tolika směrů a stran, že není možné nepomyslet na doby, kdy bylo možné se vtělovat do více fyzických těl ... no, třeba na to zase přijdeme.

Udržitelně, ale jistě

Abychom nezačínali každý od nuly

Posluchači

Lidičky se na semináři sešli báječní - všichni strašně zvědaví, hrozně odhodlaní a příšerně našprtaní, hodně z nich už mělo nejen první kontakty s úřady, ale i práci s nejrůznějšími nástroji.

Byrokracie

Pasáž o stavebním řízení dokáže hodně demotivovat. Proto jsou Petrovy zkušenosti, návody, tipy a triky hodně užitečné. A během diskuze se navíc ukázalo se, že je to stejně tak otázka stejně tak takticko-politická, jako filozofická. Padaly víceznačné otázky: zůstat a stavět tam, kde je naše "svatá země" - tedy místo, kde jsme lezli po kolenou a trvat na tom, že naši krásnou a úžasnou stavbu musí obdivovat naši spolužáci, sourozenci a kolegové, nebo je svoboda a domov v našich srdcích a je lepší odpoutat se od rodné hroudy a vyrazit do světa tam, kde najdeme komunitu a úředníky, kteří ve svých územních plánech a vesnicích počítají s přírodním stavitelstvím a udržitelným konceptem života? Petr si myslí, že druhá odpověď je správná. Já jsem odjela s tím, že už tolik nelpím na svém pozemku, ale mé otázky - přece jen jsem novinář - se s touto odpovědí vysypaly jako korálky z nitě: nebylo by tedy lepší jet do země, která má jinou energetickou koncepci, než ČR? A vůbec - neexistují nějaké jiné planety, kde se vůbec nezabývají něčím tak přízemním, jako je tělo a obydlí pro něj?

Vytápění, odpady, jímky, skleníky

Bez nich to nejde. V osadě si bylo možné prohlédnout spoustu užitečných věcí nutných ke stavbě: stohy slámy, pole s ovčí vlnou, nákladňák konopného pazdeří, dřevo, hlínu, panely, chodníčky i rozestavěné slaměné domy nevídaných půdorysů.

Už nejsme sami

Jak už jeden druhého neztratit?

Odjela jsem vyléčená, motivovaná, uklidněná a s nadějí, že ta utážená oprátka pevně spletená z tenkých ale silných žíní kombinace banky - pozemkové fondy - realitní agentury - stavební úřady - stavební firmy na klíč - architekti - územní plány a Bauhausy má někde svou kličku, za kterou je možné zatáhnout a projít jako Alenka skrze zrcadlo Matrixu do volného světa našeho vlastního, tedy původního a svobodného bytí. Je jasné, že bez naší podpory nebude projekt takový projekt jako je osada Vrbovce existovat. A naše podpora může mít celou řadu podob a je dostupná pro všechny. Může to být naše propagace a rozdávání letáků, preposílání odkazů a prezentací, samozřejmě peníze, nákup stavebnin či komponentů, sdílení nápadů a zkušeností na stránkách Slaměných domů a... nezapomínejme na to, že ta úplně nejdůležitější je podpora srdcem. Je jedno, jak daleko od sebe jsme, rezonance je jev, který překoná každou vzdálenost i čas. A přátelství je pořád tou nejcennější mincí tohoto světa.

Můj příspěvek:

Jak jsem slíbila některým účastníkům semináře, odeslala jsem Petrovi svou studii **Lištičky na vinici**, v které se můžeme dočíst, že tento stát má přímo v Programu rozvoji venkova stanovenou povinnost podporovat přírodní stavitelství, udržitelný rozvoj a ekologické komunity a v rámci tohoto vládou schváleného programu disponuje miliardovými částkami ročně na jeho realizaci. Ve studii je možné se dočíst deset příběhů bio farem a ekologů, kteří vyprávějí o tom, jak tato podpora vypadá v praxi. Kniha neslouží k demotivaci nebo odrazení od záměru, ale je vážným varováním, že naivita a nedostatek informací mohou zapříčinit vážné problémy, například dluhy.

Kuchař budoucnosti:

Další mojí prací je studie pro kuchaře a lidi, kteří se zabývají výrobou a vařením jídel na profesionální úrovni. Pro ně jsem sepsala prezentaci a sérii přednášek, které se zabývají otázkou potravin ze všech možných úhlů pohledu: Z hlediska historického, kulturního, národního, sociologického, politického, geologického, nutrologického, medicínského, ekologického. Jsou tam i informace kolik např. nachystat zásob pro případ dlouhodobého výpadku elektřiny..